

Huvudman

Kristinehamns kommun
kommunen@kristinehamn.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Björneborgs skola F-6 i Kristinehamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristinehamns kommun att senast den **30 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande planen mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristinehamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristinehamns kommun ska vidta följande åtgärder

Plan mot kränkande behandling

1. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. Planen ska anpassas efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten och ska förutom en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året innehålla en redogörelse över hur tidigare års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. En reviderad plan mot kränkande behandling, med det innehåll som anges ovan, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 6–8 §§ skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa trygghet samt åtgärder mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:2994) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av Björneborgs skola F-6 i Kristinehamns kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Björneborgs skola F-6 följer gällande bestämmelser om trygghet och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 8 april och 9 april 2025. Huvudmannens har inkommit med en komplettering den 19 maj 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. sex anmälningar om kränkande behandling samt tillhörande utredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Plan mot kränkande behandling och elevernas medverkan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har bland annat tagit del av skolenhetens senaste plan mot kränkande behandling för kalenderåret 2025. Av den aktuella planen och av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att planen är

gemensam för det centrala skolområdet i Kristinehamns kommun och även omfattar Södermalmsskolan. Av planen framgår inte de insatser och åtgärder som ska genomföras under läsåret för att motverka kränkande behandling på Björneborg skola F-6. Av planen framgår inte heller de särskilda behov och förhållanden som råder på Björneborgs skola F-6. Av den aktuella planen mot kränkande behandling saknas även en redogörelse för hur föregående läsårs planerade åtgärder har genomförts. Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att eleverna inte deltar i arbetet med att utarbeta, följa upp eller att se över planen mot kränkande behandling. Av intervju med rektorn framgår att eleverna indirekt är delaktiga genom exempelvis diskussioner om trygghet. Av intervjun med eleverna framgår att de inte sett planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§. (6 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Av förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat att planen syftar till att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer bör regelbundet se över planen, så att den är anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten. (Prop. 2005/06:38 s. 139)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte följer författningarnas krav. Utredningen visar att planen

omfattar två skolenheter och att den inte anpassats utifrån de särskilda förhållanden som gäller vid Björneborgs skola F-6. Utredningen visar vidare att planen inte omfattar en översikt över de åtgärder som behövs för att motverka kränkande behandling vid skolenheten. Vidare saknas det i planen mot kränkande behandling en utvärdering av föregående läsårs insatser för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer även att planen mot kränkande behandling inte upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. Att planen utgår från verksamhetens behov, att åtgärder utvärderas och att eleverna deltar i ett sådant arbete är viktigt för att skapa en ökad förståelse för skolenhetens arbete mot kränkande behandling samt för att skolenheten ska kunna vidta adekvata åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kristinehamns kommun verksamhet vid Björneborgs skola F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolenhetens plan mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Kristinehamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärarna framgår att elevernas upplevelse av trygghet följs upp genom samtal, sociogram och enkäter. Sociogrammen har exempelvis använts för klassrumsplacering samt som underlag för planering av rastaktiviteter i syfte att skapa trygghet. Av intervjun framgår vidare att det nu är tryggare på skolan än vad det var vid inledningen av läsåret. Vidare framgår av intervju med lärarna att rektorn har vidtagit ett antal åtgärder för att öka tryggheten på skolan, exempelvis att de har delat upp årskurs 5 och 6 som tidigare utgjorde en gemensam klass samt köpt in nya bänkar till vissa klassrum för att skapa en lugnare klassrumsmiljö. Av intervju med lärare, elevhälsan samt rektorn framgår vidare att huvudmannen har tillsatt en fritidspedagog på heltid som planerar och genomför rastaktiviteter för

att skapa tryggare och lugnare raster samt att kulturskolan har aktiviteter för eleverna två gånger i veckan. Av intervju med rektorn framgår slutligen att skolan har fått ekonomiska förutsättningar från huvudmannen att bedriva ett förebyggande arbete för att skapa trygghet, vilket har möjliggjort för rektorn att anställa två förstelärare och öka personaltätheten för att öka tryggheten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Agera vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med eleverna framgår bland annat att det förekommer konflikter på skolan och att lärare oftast agerar när det sker kränkningar mellan elever. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn, samt av kompletterande information från huvudmannen framgår att personalen agerar vid kränkande behandling. Av den kompletterande informationen framgår vidare att personalen agerar och anmäler kränkningar i större utsträckning än tidigare vilket framgår av det ökade antal anmälningar om kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla som arbetar i skolan ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (1 kap. 5 § Skollagen, 5 kap. 6 § skollagen, 6 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Kristinehamns kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller ange området som bedömts. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan och utredning av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att det vid en kränkning eller liknande incident upprättas en anmälan om befarad kränkning.

Av dokumentgranskningen och av intervjuer med lärare, elevhälsan samt rektorn framgår att alla anmälningar om kränkande behandling leder till en utredning av omständigheterna kring den uppgivna kränkningen. Representanter för elevhälsan och trygghetsteamet uppger att efter att en anmälan om kränkande behandling inkommit inleds en utredning och att det är skolpersonal i de inblandade elevernas närhet som ska sköta utredningen genom att beskriva vad som hänt och vad som framkommit vid samtalen med de inblandade. Av kompletterande information från huvudmannen framgår att det i varje ärende anges de insatser som ska genomföras för att förhindra framtida kränkningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår vidare bland annat att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Josefina Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefina Engdahl